

# observant

ONAFHANKELIJK WEEKBLAD UNIVERSITEIT MAASTRICHT

JAARGANG 44 / 18 APRIL 2024 Nr 26

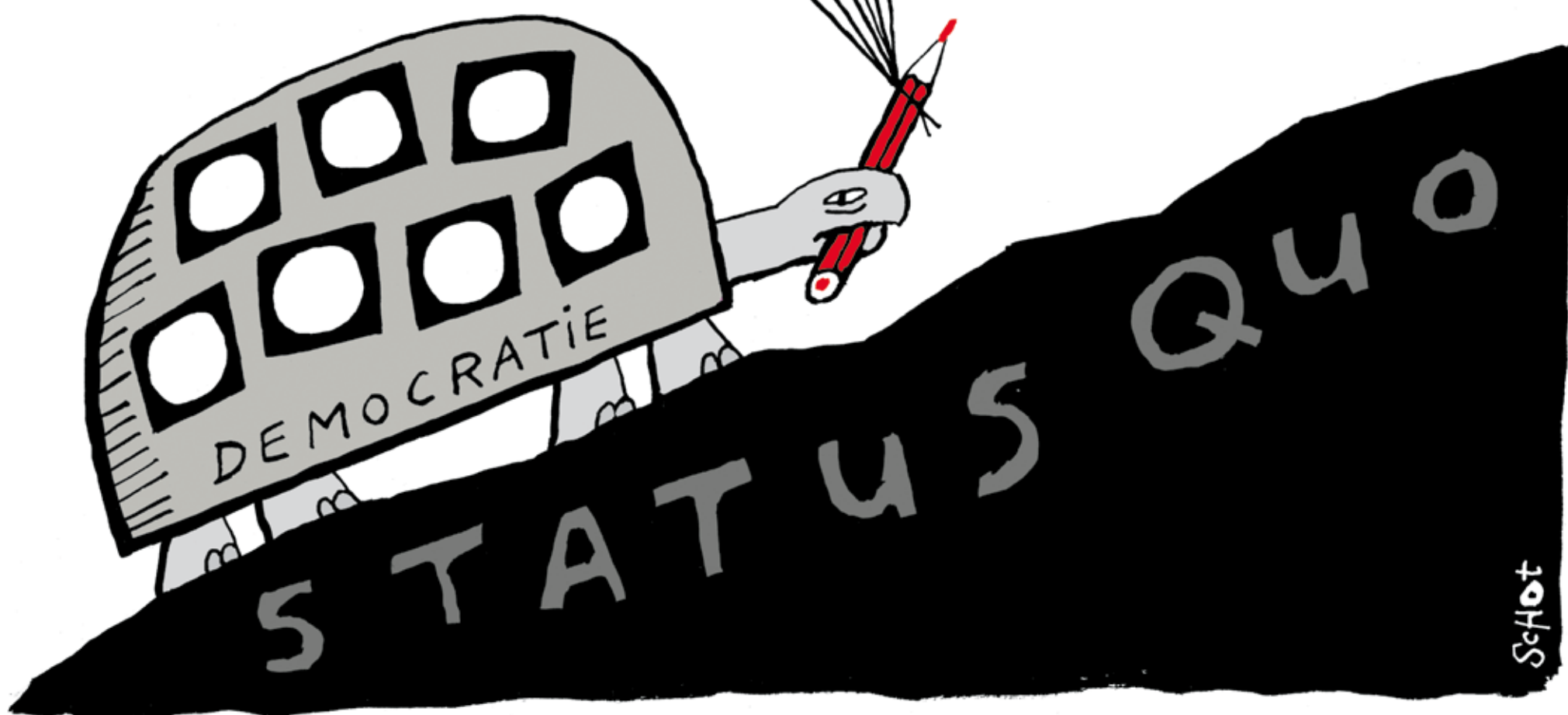
## (On)macht in de raad



### Laatste nieuws

Check de komende weken voor het laatste nieuws en achtergrondverhalen [observantonline.nl](https://observantonline.nl)

De volgende papieren versie verschijnt op **donderdag 23 mei**.



## Zaadjes planten

Echte verandering teweegbrengen – dat blijkt een stuk lastiger dan gedacht voor studentleden in de universiteits- en faculteitsraden. Geld, werkdruk en status quo zitten de uitvoering van ambitieuze plannen vaak in de weg. **Wat mogen verkozen studenten (en hun stemmers) verwachten van hun raadswork? P. 6/7**

## Taalbarrière

Volledig Engelstalig of, in een enkel geval, volledig Nederlandstalig: de Maastrichtse raden vergaderen in slechts één taal, wat regelmatig voor ongemak zorgt. Kan het ook anders? **'Tweetalig' vergaderen, inclusief tolk, blijkt op andere universiteiten heel normaal. P. 7/8**

WE ARE HIRING

Hoe een UM-vacature tot ophef op sociale media leidde **P. 3**



[WWW.OBSERVANTONLINE.NL](https://www.observantonline.nl)



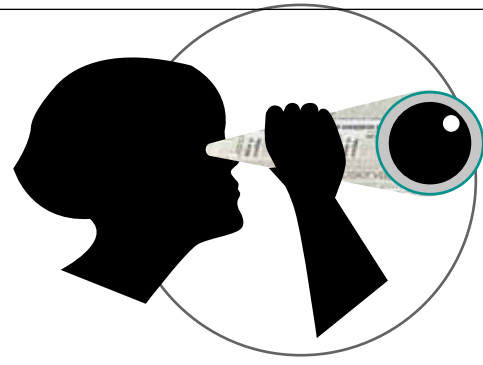
[observantUM](https://twitter.com/observantUM)



[observant\\_um](https://www.instagram.com/observant_um)



[facebook.com/ObservantUM](https://facebook.com/ObservantUM)



Riki Janssen

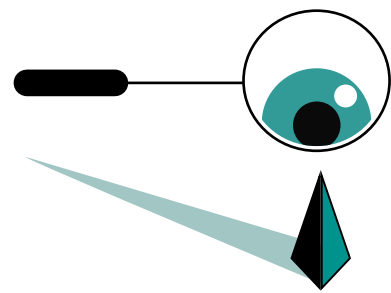
## redactioneel Minnetjes, plusjes en plusminnetjes

Er hing een laagje mist boven de Maas toen ik een dikke dertig jaar geleden de Sint Servaasbrug overstak op weg naar mijn sollicitatiegesprek bij *Observant*. Het was december, de stad zag er geweldig uit, zo mooi dat ik bijna meteen wist dat ik mijn geliefde Nijmegen, mijn studentenstad, ervoor zou kunnen verlaten. Eenmaal verhuisd bleek heel Zuid-Limburg van een onverwachte schoonheid. En dat vinden veel mensen, ze zakken graag voor een weekend of een weekje af naar het diepe zuiden. Het wordt een ander verhaal als het gaat om hier werken en wonen. Dat merken we iedere keer weer als we een vacature hebben. Waar onze zusterbladen in de Randstad soms wel honderd brieven binnen krijgen, prijzen wij ons gelukkig met een derde daarvan. En nu

in tijden van krapte op de arbeidsmarkt lijkt dat al een onbereikbaar aantal. We waren dan ook verbaasd over de animo voor de vacature (boven de twintig belangstellenden) voor een junior-journalist: een opleidingsplek van tien maanden waarin een pas afgestudeerde bachelor of master ingewijd wordt in de journalistiek. De brieven, de cv's en soms bijgevoegde artikelen, alles namen we rond het weekend door. Op maandagochtend zette ik de namen van de mogelijke juniors onder elkaar, de namen van de collega's op een rijtje erboven, en kon de eerste ronde van kiezen beginnen. Kandidaten die het Nederlands niet beheersen vielen meteen af, we vragen immers uitstekende kennis van de Nederlandse én Engelse taal. Daarna werd het

lastiger: sommige briefschrijvers repten met geen woord over *Observant*. Hadden ze ooit onze site bezocht of papieren krant ingekeken? Les één voor een sollicitant: laat zien dat je je hebt geïnformeerd over de club waar je zou willen werken. Anderen lieten al door hun brief blijken dat taal niet echt hun ding is. Om ellenlange discussies te voorkomen (en om iets van objectiviteit in te bouwen) werkten we met minnetjes (niet uitnodigen), plusjes (wel) en plusminnetjes (twijfel). De kandidaten met de meeste plusjes achter de naam spreken we vandaag. Altijd spannend, voor de sollicitant, maar ook voor ons.

*Wekelijks schrijft de hoofdredacteur van Observant over de belevenissen op de redactie.*



## splinters

Een grappig voorval, een opvallend nieuwtje, iets interessants wat elders in het land gebeurde: het staat in deze rubriek. Met bijdragen van: Peter Doorakkers en Cleo Freniks.

### Nieuwe blik op Randwyck

Een frisse neus halen tijdens de lunch én iets bijleren over de Randwyckse flora en fauna? Dat kan smet een 2,2 kilometer lange wandeling die vanaf eind april te vinden is op de app en website van *Komoot*. Het voettochtje, dat begint bij de hoofdingang van het MUMC+, is uitgezet door het Centrum voor Natuur- en Milieueducatie (CNME). Naast de route is er online ook beeld en uitleg van verschillende plekken te vinden. Een win-winsituatie, vindt projectleider Peter Alblas van CNME: lunchwandelaars leren de natuur in hun werkomgeving kennen "en het is mooi dat ze in beweging komen". Welke natuur zoal? Alblas wijst op de dubbele rij kastanjebomen voor het gebouw aan de Universiteitssingel 60, waar roeken en kauwen een slaapplea vinden. En, een van zijn persoonlijke favorieten, de 'bijenhotspot' voor het FPN-gebouw aan de Oxfordlaan. Het ogenschijnlijk onopvallende zandheuveltje, aangelegd in 2022, mag "absoluut een succes" heten, vindt hij: volgens recent onderzoek nestelen er verrassend veel wilde bijensoorten in. "En de hotspot ligt naast een goede koffietent", klinkt het. "Dat is ook belangrijk, toch?"



### Recordbedrag bij elkaar gerend

Veel mensen hebben zich afgelopen zondag in het zweet gewerkt om geld op te halen voor kankeronderzoek. Ze deden mee aan de vierde editie van sponsorloop Run to Fight Cancer, en met resultaat: er werd meer dan 187 duizend euro opgehaald. Alweer een recordbedrag, nadat organisatie Students Fight Cancer (SFC) vorig jaar al ruim 112 duizend euro wist binnen te slepen. "We zagen de meter de afgelopen tijd natuurlijk steeds verder omhooggaan, maar dit hadden we niet durven hopen", zegt geneeskundestudent Sabine van Happen, pr-functionaris van de SFC. Het is moeilijk te verklaren waar het succes vandaan komt, maar Van Happen heeft wel gemerkt dat de loop steeds bekender wordt. "En we hebben geprobeerd om via bijvoorbeeld sportverenigingen en Instagram ook niet-studenten te benaderen." Dat lijkt gelukt, al bestond de groep die het meeste geld binnenhaalde toch uit studenten. Onafhankelijk damesduispunt Sororitas haalde 7151 euro op. Van Happen: "Zij hadden veel deelnemers, van wie er een aantal persoonlijk gemotiveerd was doordat ze iemand in hun omgeving hebben die kanker heeft (gehad).



### Limburgers ontrafeld

Een verstilde foto van een vrouw, wandelend in een steegje, een doos in haar hand. "Vrouw met Limburgse vlag in de Kerkstraat in Meerssen" staat erbij, alsof het een schilderij uit voorbijgane tijden betreft, of een afbeelding van een exotische diersoort. Zo tikt de NRC precies het vooroordeel aan dat Roel Willems (Limburger, oud-student psychologie en cultuurwetenschappen aan de UM én voormalig student-freelancer bij *Observant*) beschrijft in *Limburgers voor beginners*: het idee dat de inwoners van de zuidelijke provincie intrinsiek anders zijn dan alle andere Nederlanders. Bourgondiërs die graag onder elkaar blijven, stug hun dialect blijven spreken en nooit gewoon zeggen wat ze nu écht vinden. Willems ontkracht het cliché volgens de NRC niet (ieder cliché bestaat bij de gratie van een kern van waarheid), maar wil nuanceren: Limburgers "zijn vooral een stuk ingewikkelder" dan op het eerste gezicht lijkt. Een kwestie van tussen de regels door leren lezen dus. Al dan niet met behulp van Willems' boekje, dat trouwens ook bedoeld is voor de zuiderling die zich afvraagt wat er scheefloopt in de communicatie met 'Hollanders'. Want, steekt Willems de hand in eigen boezem, ook Limburgers "zijn geen gemakkelijk volkje".

# Vacature FASoS leidt tot boze reacties op X

*Een vacature voor een promovendus 'in de cultuur van Palestijnse solidariteit in Europa' aan de Universiteit Maastricht heeft tot verontwaardiging geleid op X: "Hoe beoordelen jullie deze walgelijke formulering?"*

Afgelopen zondag 14 april maakte David Suurland, oud-rechtenstudent van de Universiteit Maastricht en gepromoveerd in Leiden, op X zijn ongenoegen kenbaar over een vacature. De faculteit Arts and Social Sciences (FASoS) zoekt een fulltime promovendus die vier jaar lang onderzoek gaat doen naar de "culturele geschiedenis van Palestijnse solidariteit en cultureel activisme in Europa". Dit alles bezien door een "postkoloniale en transnationale bril".

"De eerste zin van de opzet verraadt al wat de insteek is", begint Suurland zijn tweet. Daarbij verwijst hij naar de Engelstalige vacaturetekst op de site van de UM: "Since Israel began its most recent onslaught on Gaza in October 2023..." Vervolgens: "Als alumnus die het iets kan schelen, help mij dit te duiden. Hoe verklaar je deze walgelijke omkering van de gerechtvaardigde reactie in oktober op de grootste pogrom op joden sinds de holocaust naar een *Israeli onslaught*? Wat zegt dit over de schrijver van dit onderzoeksvorstel, Faisal Hamadah? Wat zegt het over de toezichhoudende functie van diens leiding-gaven en over de interne kwaliteitscontroles?" Op dinsdagmiddag is het bericht 1100 keer geliked, 375 keer getweet. Er zijn meer dan

honderd reacties. "De term *Israeli onslaught* wekt inderdaad vragen op over de neutraliteit van het onderzoek. Ik hoop dat de universiteit dit serieus neemt en een grondige evaluatie uitvoert", schrijft er een. Een ander: "Het verbaast me echt hoe zelfs (juist?) op universiteiten mensen zo'n infantiel eenzijdige blik hebben op dit complexe conflict. Zo kom je er toch nooit uit?" Er wordt uitleg verwacht van onder andere UM-bestuursvoorzitter Rianne Letschert. Zij heeft een eigen account op X, maar heeft (nog) niet gereageerd via dit medium.

**In gesprek**  
*Observant* legt de kwestie voor aan de woordvoerder van de UM, maar deze kan slechts summier antwoorden, omdat het de bestuurders deze week niet lukt om de projectleiders te spreken. "In algemene zin moet een vacaturetekst voor een onderzoeksopdracht goed aansluiten bij de wetenschappelijke benadering van het betreffende onderzoek." In gesprek met de betrokkenen wil het college van bestuur "bepalen in hoeverre hieraan volledig is voldaan of dat andere bewoordingen gewenst zijn", verwijzend naar de eerste zin van de vacaturetekst die begint met het benoemen van de aanval van Israël op Gaza, maar de daaraan voorafgaande aanval van Hamas op Israël achterwege laat. Noch universitair docent, projectleider en copromotor Faisal Hamadah noch promotor Eliza Steinbock (sinds 1 april persoonlijk hoogleraar

Transgender Studies, Art and Cultural Activism) willen reageren op vragen van *Observant*. Het PhD-project wordt gefinancierd met een startersbeurs; minister Dijkgraaf heeft extra geld beschikbaar gesteld aan universitair docenten die net een vaste baan hebben gekregen. De Maastrichtse faculteiten hebben die (soms door middel van loting) verdeeld onder hun UD's.

### Standpunt

De oorlog in Gaza is een gevoelig onderwerp en verhit de Maastrichtse universitaire gemeederen al een tijdje. Free Palestine Maastricht (FPM) demonstreert regelmatig – recent lieten ze nog in een paar universiteitsgebouwen van zich horen. De UM wordt door FPM in een statement op hun eigen Facebookpagina een "onredelijk monster" genoemd. Probleem van de demonstranten is dat de universiteit zich niet tegen Israël keert. Collegevoorzitter Letschert benadrukte al in november in een vergadering van de universiteitsraad dat het niet de rol is van een universiteit om één standpunt eruit te lichten. Wel om het academisch debat te faciliteren. Verschillende Joodse stafleden en studenten "voelen zich geïntimideerd en bedreigd" door de acties van FPM, klont het onlangs in de raadsvergadering van de faculteit Science and Engineering.

Wendy Degens

# Aanhoudende discussie over dubbele petten bestuurders



Foto: Shutterstock

*Hoe zorg je dat een lid van het faculteitsbestuur geen dubbele pet draagt en dat je dus (mogelijke) belangenverstrengeling voorkomt? De raad van de faculteit Health, Medicine and Life sciences (FHML) debateert er al bijna een jaar over. Nog steeds is er geen oplossing.*

Formeel staat het op de agenda als 'een update van het faculteitsreglement', maar in feite botsen de raadsleden en het bestuur over onverniegbare rollen en functies. Dubbele petten dus. Zo mag een voorzitter van een vakgroep niet in het faculteitsbestuur zitten, omdat belangen kunnen botsen. Ook de wetenschappelijk directeur van het Onderwijsinstituut (OI) mag in principe geen bestuurder zijn. Toch is de huidige weten-

schappelijk directeur, Mirjam oude Egbrink, sinds medio 2020 ook portefeuillehouder onderwijs en in die hoedanigheid rechterhand van de decaan. In coronatijd is daarvoor een uitzondering gemaakt. Een voorstel om die situatie vast te leggen in het reglement, stuitte in juni 2023 nog op verzet in de raad. Daarop stelde het bestuur in maart dit jaar voor de rol van wetenschappelijk directeur helemaal te schrappen, en diens taken te verdelen tussen een 'gewone' directeur en de vice-decaan onderwijs (een nieuwe titel). Daar zit voor de raad een pijnpunt: die laatste zou namelijk ook het directieoverleg van het OI moeten voorzitten. Dit om een goede band en afstemming te garanderen, zo klonk het.

Is daar dan niet alsnog sprake van mogelijke belangenverstrengeling, vroeg raadsvoorzitter Boy Houben zich afgelopen dinsdag tijdens de jongste vergadering opnieuw af: vanuit dat overleg moet immers gerapporteerd worden aan het bestuur. Nee, luidde het antwoord, want het is de directeur van het OI, niet de vice-decaan, die die taak op zich neemt. Een andere, al eerder door de raad geopperde oplossing – maak de vice-decaan onafhankelijk adviseur van het OI – vond geen genade: "Absoluut niet passend", zei decaan Annemie Schols. In de laatste vergadering kwam men er (weer) niet uit. Wordt vervolgd.

Peter Doorakkers



## TikTokdrang

“Nieuw, nieuw, nieuw! Ik stop met collegies. Ik ga ze vervangen door TikTok. Korte filmpjes met heel weinig tekst. Veel gekke beelden trekken, vanzelfsprekend een infantiel dansje erbij, liefst met op de achtergrond een swingende schildpad of zo. Filmpjes van maximaal 30 seconden. We mogen tenslotte geen onredelijk beroep doen op de spanningsboog van de luisteraars en kijkers. Overbodig te zeggen dat elk TikTokfilmpje geldt als contactuur. Het is immers niet meer van deze tijd om te verlangen dat iemand werkelijk een uur aandachtig luistert en meedenkt. Moeten we misschien wel even het Onderwijs- en Examenreglement (OER) en andere regelingen laten aanpassen. Om dat makkelijk te maken heb ik ook een eentijdse oplossing. We moeten af van al die geschreven teksten in OER en wat dies meer zij. Zóóó ouderwets. Vervangen door een paar infographics en klaar is Kees.

Eenmaal goed op TikTostoom gekomen, ben ik niet meer af te stoppen in mijn vernieuwingsdrang. Fysieke onderwijsgroepen op de campus zijn passé. Ik ruil ze in voor geTikTokte tutorials. Het spreekt voor zich dat mijn prestaties op TikTok zwaar wegen bij mijn beoordelingsgesprekken. Aantallen volgers en likes zijn bepalend. Meer dan duizend volgers? Een extra periodiek. 10.000+ likes? Salarisschaal erbij. Plus aanstelling als voorzitter van de door mij op te richten *taskforce* 'Hipper maken van het onderwijs'. (Ai, hier verraad ik mijzelf; zoals mijn tienerzonen mij graag mogen terechtwijzen: 'Pap, iemand die het woord 'hip' nog gebruikt, is één ding zeker niet: 'hip'). Genoeg gekheid nu (diezelfde zonen hebben mij een verbod opgelegd van het vooroorlogse 'alle gekheid op een stokje'). Ik ben geen onderwijsvernieuwer, geloof ik. Zo, het hoge woord is eruit. Ik haast mij te schrijven – disclaimer! – dat ik erg voor een continue zoektocht ben naar optimaal onderwijs dat bij de tijd is. Vanwege het slagveld dat ik menig vermeende onderwijsvernieuwing heb zien aanrichten, ben ik echter op mijn hoede. Beetje, guilty as charged, wantrouwend zelfs. De zelfbenoemde onderwijsvernieuwer, verblind door een onwrikbaar geloof in het eigen gelijk en in een voortdurende staat van ontkenning als het gaat om aantoonbaar mislukte projecten, helpt het onderwijs niet vooruit. Het enorme belang van goed, primair tot en met academisch, onderwijs is niet te overschatten. Maar waar onderwijsvernieuwing verwordt tot doel op zich, ligt onderwijsvernieuwing op de loer.

Sander Jansen, universitair hoofddocent aan de rechtenfaculteit

serie maatschappelijke impact van onderzoek

achtergrond

# Zorgwekkend ziekteverzuim basisschoolleerling: er is iets aan te doen

Een publicatie in *Nature* of *The Lancet* lijkt tegenwoordig minder belangrijk dan de maatschappelijke impact van de bevindingen. Wat heeft onderzoek aan de UM in de afgelopen jaren teweeggebracht? Deze week: een studie over ziekteverzuim bij kinderen op de basisschool, waar GGD'en in het land naar uitzagen.



Esther Pijl Foto: Dolph Cantrijn

Dylan (7) is al heel wat dagen afwezig in de klas. Het kind heeft vaak hoofd- en buikpijn en soms ook de griep, zo hoort de school van zijn ouders die hem dan ziek melden. Op school komt de jongen niet goed mee, wat alleen maar toeneemt naarmate hij vaker weg blijft. De leerkracht maakt zich zorgen. Wat is er met Dylan aan de hand? De school nodigt de ouders uit voor een gesprek en ze besluiten gezamenlijk om Esther Pijl in te schakelen. Naast promovendus aan de Universiteit Maastricht werkt ze als jeugdarts bij de GGD West-Brabant. Pijl onderzoekt de lichamelijke klachten van Dylan en brengt de thuisituatie in kaart. "Uit het gesprek met de ouders en het kind blijkt dat het gezin veel stress kent.

Vader kampt met psychische problemen en tussen beide ouders botert het al een tijd niet meer. De jongen krijgt daar letterlijk buikpijn van."

## Pesten

Uit onderzoek van Pijl, waarop ze onlangs promoveerde, blijkt dat ziekteverzuim van kinderen op de basisschool vaker voorkomt dan gedacht. Uit interviews en focusgroepen met onder meer ouders en leerkrachten op veertien scholen in West-Brabant bleek dat gemiddeld 13 procent van de kinderen 'zorgwekkend ziekteverzuim' vertoont. Dat betekent dat ze meer dan negen schooldagen of vier keer per jaar ziek worden gemeld, terwijl één of twee keer per jaar gebruikelijk is. Pijl onderzocht basisscholen in West-Brabant, maar zorgwekkend ziekteverzuim lijkt geen regionaal probleem. Ook in Zuid-Limburg trof de promovenda vergelijkbare cijfers aan. "Hoe groot het probleem precies is, valt niet

te zeggen. Er is nog nauwelijks onderzoek naar gedaan, ook internationaal niet. Wel naar spijbelen, maar dat komt op basisscholen nauwelijks voor." Ziekteverzuim bij leerlingen kent een waaier aan oorzaken, zegt Pijl. "Chronische ziektes als astma, depressieve klachten, pesten, problemen thuis, en meestal een combinatie daarvan. Opvallend is dat leerkrachten vaak denken dat de oorzaak thuis ligt, terwijl ouders sterk het vermoeden hebben dat er in de klas iets misgaat. Hoe eerder school en ouders om tafel gaan, hoe beter."

## Gezinssituatie

Pijl heeft op de basisscholen een stappenplan getoetst waarmee het voortgezet onderwijs al goede resultaten heeft geboekt. Dat trok een paar jaar geleden aan de bel over de vele leerlingen die zich om de haverklap ziek meldden. Toen is MAZL (Meer aandacht Ziek gemelde Leerling) in het leven geroepen,

ook voor het middelbaar beroeps-onderwijs, en dat hielp aanzienlijk. MAZL begint met het nauwkeurig registreren van kinderen die niet komen opdagen. "Doe je dat niet, dan ontstaan blinde vlekken. Je mist dan de leerlingen van gezinnen waarvan je het niet verwacht. Vervolgens overleggen leerkrachten en interne begeleiders (veelal oud-leerkrachten belast met zorgtaken) over wat van het kind en de ouders bekend is. Die begeleiders kennen de gezinssituatie vaak wat beter." Daarna - stap drie - volgt een gesprek van leerkrachten en ouders, al dan niet in het bijzijn van de leerling. Kunnen we het zelf oplossen of hebben we hulp nodig? "Op het voortgezet onderwijs komt dan stevast de jeugdarts op het toneel, op de basisschool kan dat ook de jeugdhulpverlening zijn, of een orthopedagoog. Die maakt een plan van aanpak."

## Zes GGD'en

De conclusie: MAZL werkt ook op de basisschool. Het helpt om leerlingen op te sporen die doorgaans onder de radar blijven. Concreet bleek uit Pijls onderzoek dat kinderen met zorgwekkend ziekteverzuim minder dagen weg blijven als ze op scholen zitten die MAZL gebruiken. Deze bevinding is niet onopgemerkt gebleven. Zes GGD'en in het land hebben al belangstelling getoond en zijn nu met MAZL voor de basisschool aan de gang. De GGD vormt in de regio het centrale aanspreekpunt en verspreidt de kennis over MAZL bij gemeenten en scholen. Ook het ministerie van Onderwijs, dat het verzuim in het onderwijs wil terugdringen, heeft zich enthousiast getoond. Een minpunt is dat maar weinig basisschoolkinderen worden verwezen naar de jeugdarts. Daarom is het volgens Pijl nodig om school-medewerkers bewust te maken van de voordelen van een medisch advies. "Het welzijn van het kind is er in ieder geval bij gebaat."

Maurice Timmermans

Een aanspreekpunt voor rechtenstudenten binnen de eigen faculteit

# "Studenten laten hier geregeld wat tranen"

In de coronapandemie is de mentale gesteldheid van studenten flink op de proef gesteld. De rechtenfaculteit heeft zo'n 2,5 jaar geleden de functie *dedicated wellbeing officer* in het leven geroepen om studenten met psychische klachten sneller te helpen. Maar wat doet zo iemand eigenlijk?

Een doos tissues staat standaard op zijn bureau. "Ja, geregeld laten studenten hier wat tranen", vertelt Roy Janssen. Sinds september 2021 is hij hét aanspreekpunt voor rechtenstudenten die het moeilijk hebben, luisterend naar de opvallende naam *dedicated wellbeing officer* (DWO). Is er dan ook een 'niet toegewijde' variant? Hij moet er zelf ook een beetje om lachen. "Ik heb die titel niet verzonnen. Ik weet wel dat er bewust voor is gekozen om het woord 'psycholoog' weg te laten. Dat heeft namelijk vaak toch nog een negatieve connotatie."

In eerste instantie solliciteerde Janssen op de functie van studieadviseur. "Toevallig zochten ze net op dat moment ook iemand voor de nieuwe aanstelling van DWO. Door mijn achtergrond paste ik goed in het plaatje." Janssen studeerde in 2012 zelf af aan de Maastrichtse faculteit psychologie en neurowetenschap (FPN). Vervolgens ging hij aan de slag als psycholoog en later als systeemtherapeut bij echtscheidingen. En nu is hij dus weer terug bij de UM. Deze keer als medewerker met een dubbele pet op: als studieadviseur en als DWO.

## Agenda bomvol

Studenten schuiven bij hem aan voor een gesprek van 30 tot 45 minuten, vooraf online geboekt. Soms met een vraag over studiegerelateerde zaken zoals een tweede master, maar meestal spelen er ook mentale problemen, studiedruk, stress. "Ook als het alleen over de studie gaat, vraag ik eerst hoe het gaat. Dat is voor mij het allerbelangrijkste." In theorie zou zijn werk fiftyfifty verdeeld moeten zijn. In de

"De overgangsfase van de middelbare school naar de universiteit is nou eenmaal groot"

praktijk hangt het af van de week. "Net na de examens, als studenten hun (lage) cijfers terug hebben, zit mijn DWO-agenda bomvol." Vooral studenten van European Law School ziet hij veel. "Vaak zijn het internationale studenten die naast een nieuwe opleiding ook nog eens in een

nieuw land met een nieuwe cultuur terecht komen. En de druk ligt hoog: ze moeten minstens veertig van de zestig studiepunten in het eerste jaar halen." Na de sessie loopt elke student met een lijstje de deur uit. Van aanbevelingen tot doorverwijzingen. "Soms toch naar de UM-psycholoog, daar kunnen ze een korte behandeling krijgen van vijf sessies maximaal. Of naar de huisarts. Veel *internationals* weten niet eens dat je er een moet hebben in Nederland, dus daar begin ik vaak maar mee." Hij neemt ruim de tijd voor elke student. "Bij mijn vorige werk was het uurtje-factuurtje. Het was pittig. Na maanden van therapie scholden de scheidende echtparen elkaar soms nog steeds de huid vol. Hier zie ik al vooruitgang na één

sessie. De opluchting die studenten uitstralen geeft mij zoveel voldoening."

## Middelbare school

Een psycholoog, studieadviseur en nu ook nog een *dedicated wellbeing officer*. Pamperen we studenten zo niet te veel? Janssen vindt van niet: "De overgangsfase van de middelbare school naar de universiteit is nou eenmaal groot. En we proberen op deze manier de stap naar hulp zoeken laagdrempeliger te maken. In tegenstelling tot de psychologen zit ik in de faculteit. Ook makkelijker voor docenten. Als die bezorgd zijn over een student, weten ze hun weg naar mij te vinden." Janssen wil zelfs niet eens pamperen: "Laat ze eerst maar eens op hun gezicht gaan. Het blijft ook een dunne lijn, want hoe ver wil je gaan als universiteit? Een duidelijk omliggende zorgplicht hebben wij niet." En dat probeert hij de studenten ook duidelijk te maken. "Het is niet de bedoeling dat ze hier elke week zitten. En als dat wel het geval is, gebruik ik soms een allesomvattende uitspraak: 'Misschien is studeren aan de universiteit voor jou op dit moment niet de beste keuze.'" Het blijft een advies, maar Janssen hoopt wel dat ze het ter harte nemen.

Lotte van de Loo



## Wat gebeurt er elders

De faculteit der rechtsgeleerdheid (FdR) heeft de functie van *dedicated wellbeing officer* met geld uit het Nationaal Programma Onderwijs in het leven geroepen; een potje van de overheid om de gevolgen van de coronacrisis voor scholieren en studenten op te vangen. FdR is de enige die het geld hiervoor heeft ingezet, de andere faculteiten kozen voor andere bestedingen. Zo is er bij de faculteit Science and Engineering geïnvesteerd in mentoren en 'academische adviseurs' (meer mensen en meer uren) en daarnaast was er zelfs een gala voor FSE-studenten, om elkaar (weer) in het echt te ontmoeten na de pandemie. Bij de faculteit cultuur- en maatschappijwetenschappen geeft men yogalessen en is er een geluidsdichte ruimte voor mindfulness, het zogenaamde 'Mindfulness'. Bij de School of Business and Economics kunnen studenten onder andere terecht op een digitaal platform met vragen over hun studie en welzijn. Daar kunnen ze zich voorbereiden op een afspraak met de studieadviseur. Bij de faculteiten Health, Medicine and Life Sciences en psychologie en neurowetenschap hebben ze meer studieadviseurs aangenomen om de wachttijd te verminderen.

Illustratie: Simone Golob

Universitaire verkiezingen: studentraadsleden over hun verwachtingen

# “Soms moet je tevreden zijn met het planten van zaadjes”

Je bent gekozen tot studentraadslid in de universiteitsraad of een faculteitsraad – eindelijk kun je al je plannen voor studentenwelzijn, huisvesting en duurzaamheid tot uitvoering brengen. Of niet? Wat kunnen studenten die tijdens de universitaire verkiezingen (22-25 april) worden verkozen van het werk verwachten? En wat mogen de stemmers van hen verwachten?

Tekst: Cleo Freriks

Illustratie: Bas van der Schot



Hooggespannen waren zijn verwachtingen toen hij afgelopen september tot de faculteitsraad rechten toetrad, lacht Cristian Rusu. “Ik dacht: nu gaan we aan de slag om alles wat niet goed werkt te verbeteren.” En ja, hij voelt zich gehoord door het faculteitsbestuur. “Ik kan dingen onder de aandacht brengen, heb een stem gekregen.” Maar echte verandering – dat blijkt een stuk lastiger. Rusu constateert dat niet iedereen daarop zit te wachten, soms omdat ze niet willen morren aan de status quo, soms omdat het

extra werk (bij een toch al hoge werkdruk) en geld kost. En zelfs als alle neuzen dezelfde kant op staan, gaat het langzaam. “Het is echt iets van de lange adem: je moet je punt meerdere keren ter sprake brengen.” “Begin op tijd”, lacht universiteitsraadslid Lea Bilić. “De universiteit is een langzame tanker. Soms moet je ook tevreden zijn met het planten van zaadjes. Zorg dan dat je het goed overdraagt aan de volgende raadsleden, die het van je over kunnen nemen.”

## Bijsturen

Rusu vindt het ook lastig te weten waar de raden precies voor bedoeld zijn. “In het begin van mijn termijn werd er tegen me gezegd: daar gaat de raad niet over, dat kunnen we hier niet beslissen. Pas na een paar maanden kreeg ik eindelijk door hoe alles werkte.” “Tijdens mijn eerste termijn kreeg ik steeds te horen: ‘daarvoor moet je bij de opleidingscommissie zijn’, herinnert Jan Super, al 2,5 jaar lid van de faculteitsraad Science and Engineering zijn.

Hij heeft zijn weg inmiddels gevonden. “Als raad kun je vooral de plannen van het bestuur bijsturen. Bij NovUM vinden we bijvoorbeeld studentenhuishuizing heel belangrijk. Daar kunnen we niet direct iets aan doen, maar we kunnen wel tegen het FSE-bestuur zeggen: probeer vooral in Venlo en op de Brightlandscampussen te groeien, niet in Maastricht waar al zoveel kamernood is.” Bilić werd juist positief verrast. “Ik wilde me vooral richten op het inclusiever maken van

de universiteit voor mensen met een functiebeperking. Met andere raadsleden hebben we een subgroep opgericht, waarmee we met allerlei betrokkenen hebben gesproken en zo een goed overzicht hebben gekregen van de huidige situatie. Nu werken we aan een voorstel. Ik wist niet dat dat kon – dat je zo in een onderwerp kunt duiken, zolang er maar meer raadsleden zijn met dezelfde interesse.”

## Actiepunten

Verandering duurt niet alleen lang, er komt vaak meer bij kijken dan je denkt, zegt Romijn Kroep, studentraadslid bij de School of Business and Economics. “Je kunt je punten wel bespreekbaar maken, maar een oplossing vinden is best lastig. Een beslissing blijkt met van alles samen te hangen. Het hangt er natuurlijk ook vanaf hoe graag je zelf iets wil, misschien zetten we er als studenten niet altijd genoeg kracht achter.”

Zie de verkiezingsprogramma’s als een manier om te weten waar kandidaten staan, zegt universiteitsraadslid Jip Bremer, niet als een lijst van actiepunten. “Je gaat niet in één jaar hemel en aarde bewegen. Je krijgt wel een kijkje in de keuken, leert wat erbij komt kijken om een universiteit te besturen. En komt erachter dat behouden wat al bestaat en zorgen dat dat goed blijft lopen, misschien nog wel belangrijker is dan verandering.”

## Vragen stellen

Dan het raadswerk zelf, is dat te doen? Krijgen de studenten genoeg training en uitleg vooraf over bijvoorbeeld de begroting – een van de belangrijkste punten waar de medezeggenschap instemmingsrecht over heeft? Bremer vindt dat je als universiteitsraadslid een goede basis ontvangt. “Je krijgt genoeg informatie om kritisch te kijken. En je kunt het altijd vragen; ik heb nog nooit meegemaakt dat daar geen antwoord op kwam.” Super vindt de training bij FSE “fantastisch, iedereen snapt daarna hoe het werkt” en ook Kroep is positief: “Je begrijpt misschien niet alle details, maar de grote lijnen zijn duidelijk.”

Rusu is kritischer: “Je krijgt in korte tijd heel veel informatie over je heen. Daarna weet je misschien wel hoe je de begroting moet lezen, maar echt begrijpen wat het betekent doe je niet. Ik kreeg het gevoel dat er geen andere optie was dan gewoon instemmen.” Bilić herkent het. “Ik vroeg me vooral af: wat betekent dit nu? Als we zoveel geld uitgeven aan deze post, halen we dat geld dan ergens anders weg? En geven we er meer aan uit dan vorig jaar? Ik wilde meer context – wat geven andere universiteiten hier bijvoorbeeld aan uit – en meer voorbeelden.” Uiteindelijk onthield de hele Novum-fractie in de U-raad, waar Bilić toe behoort, zich afgelopen jaar van stemming toen de begroting op de agenda stond.

## Communicatie

Tot slot, wat kun je van een studentraadslid verwachten? “Niet dat al iemands verkiezingspunten uitkomen, maar wel dat diegene zich ervoor inzet”, vindt Kroep. “Dat je het contactpunt bent voor andere studenten”, zegt Bilić. “Dat je beschikbaar bent om naar hun problemen te luisteren. Wij hebben bijvoorbeeld koffiedates met raadsleden georganiseerd, of iemand benadert je via mail of Instagram. Soms kun je meteen helpen: ik heb bijvoorbeeld studenten gewezen op het Concern and Complaints point, ze wisten niet dat het bestond.” Rusu en Super noemen ook communicatie met de achterban. Bremer voegt er nog aan toe: “Heb een brede blik, luister echt naar je mederaadsleden.”

Moeten raadsleden ook bij iedere vergadering op komen dagen? “Op z’n minst de meeste. Als je wordt verkozen, vind ik dat je er ook bij moet zijn”, zegt Kroep. “Het is een betaalde positie”, voegt Rusu eraan toe. “En zoveel werk is het ook weer niet, een vergadering van twee uur per maand en wat voorbereidingswerk.”

“Misschien moeten we dit toch beter bespreken”

# Tweetalig vergaderen: elders gebruikelijk, maar in Maastricht niet

Volledig Engelstalig of, in een enkel geval, volledig Nederlandstalig. In meer smaken komen de vergaderingen van de universiteits- en faculteitsraden aan de Universiteit Maastricht niet. Het leidt regelmatig tot gemor bij deelnemers die de voertaal niet voldoende machtig zijn. Kan het ook anders? Uit een rondgang van Observant langs de andere Nederlandse universiteiten blijkt dat ‘tweetalig’ vergaderen – inclusief tolk – niet ongebruikelijk is.

Officieel is de Universiteit Maastricht tweetalig, maar wie de vergaderingen van de verschillende medezeggenschapsraden bijwoont, merkt daar weinig van. Zowel de universiteitsraad als de meeste faculteitsraden, vaak met meerdere buitenlandse leden, vergaderen volledig in het Engels. Want hoewel bestuursorganen wettelijk gezien “de Nederlandse taal moeten gebruiken”, zijn er ook uitzonderingen mogelijk als dit “doelmatiger is”, zo zegt de wet op het hoger onderwijs. In de praktijk komt het erop neer dat raden aan de UM zelf hun voertaal bepalen, waarbij “wel iedereen het moet kunnen begrijpen”, aldus Nick Bos, vicevoorzitter van het college van bestuur, in een recente U-raadsvergadering.

## Liever niet

Dat laatste blijkt echter niet altijd het geval. Bijvoorbeeld bij de faculteitsraad van Health, Medicine and Life sciences (FHML), de enige raad aan de UM waar de voertaal nog Nederlands is. Ook dit collegejaar, ondanks de aanwezigheid van een Tsjechische student die de taal niet spreekt, leest en verstaat. Diverse raadsleden wilden “liever niet” overstappen naar het Engels, vertelde voorzitter Boy

Houben eerder aan *Observant*, want ze “vinden een discussie in het Engels wat anders dan in de moedertaal.” De oplossing, tot ontevredenheid van de student zelf: ze mag haar vragen in het Engels stellen, een collega-studentlid kan haar bijpraten over de Nederlandstalige discussies. Ook in andere raden, waar Engels de voertaal is, klinkt gemor. Een regelmatig terugkerende klacht: de discussies verliezen aan diepgang en nuance, mensen zijn steeds op zoek naar woorden. En ook voor sprekers die de raad uitnodigt, bijvoorbeeld beleidsmedewerkers die grotendeels in het Nederlands werken, is het soms lastig. “Als U-raadslid heb ik vaak genoeg meegemaakt dat zo iemand een heel knullige indruk achterlaat, puur omdat diegene zich niet goed genoeg kan uitdrukken”, merkte OBP-lid Pia Harbers vorige week nog op tijdens een vergadering

kandidaat te stellen voor een raad, vroeg FASoS-vice-decaan Sally Wyatt zich hardop af.

## Meefluisteren

Aanleiding voor de opmerkingen in de recente FASoS-raad: een ingezonden brief van onderzoekers Lies Wesseling en Leonie Cornips met de boodschap dat het ook anders kan, verwijzend naar de Universiteit Utrecht. Daar werkt men met ‘luistertaal’: raadsleden moeten Nederlands kunnen verstaan en lezen, maar mogen zelf wel in het Engels spreken. Om op dat niveau te

Lees verder op pagina 8



Universiteitsraad in vergadering Foto: Joey Roberts

## achtergrond

## Een tolk die simultaan meetypt of fluistert

Vervolg van pagina 7

komen, biedt de universiteit cursussen aan medewerkers en studenten aan. Overigens is er indien gewenst ook een tolk aanwezig bij de raadsvergaderingen, laat een UU-woordvoerder desgevraagd weten aan *Observant*. "Niet-Nederlandstalige leden kunnen de vertaling horen via een oortje."

Zo'n systeem is ook op andere universiteiten gebruikelijk. Op zeven van de twaalf zusterinstellingen van de UM vergadert de U-raad standaard tweetalig of in het Nederlands, waarbij leden die de taal niet voldoende machtig zijn wel in het Engels mogen spreken. Er is ook altijd een vertaler aanwezig: meestal een tolk die simultaan meetypt of -fluistert. In Leiden maakt men gebruik van een 'taalbuddy': iemand die de strekking van de discussie toefluistert aan het niet-Nederlandstalige lid (want een simultaanvertaler is "nogal prijzig", zo tekende zusterblad *Mare* in 2019 op uit de mond van de toenmalige U-raadsvoorzitter).

Officiële beleidsstukken, bijvoorbeeld ter advies of instemming, worden meestal in beide talen aangeleverd. Overigens kent een aantal universiteiten, waaronder Delft en de UvA en VU in Amsterdam, niet één U-raad, maar een losse studentenraad en een ondernemingsraad voor medewerkers. In de praktijk vergadert die eerste in alle drie de gevallen wél volledig in het Engels, de tweede in het Nederlands.

Op facultair niveau verschilt het beeld vaak per raad, afhankelijk van de leden gaan de

vergaderingen soms volledig in het Engels of juist het Nederlands. Vaak hebben de F-raden de mogelijkheid om, net als in de U-raad, een vertaler in te zetten, als ze dit nodig vinden. De Universiteit Groningen vervangt deze binenkort door een computerprogramma, laat een woordvoerder weten.

Met een volledig Engelstalige U-raad (zonder vertaler) is de UM echter geen uitzondering. Ook in Wageningen, Tilburg, Rotterdam, Eindhoven en Twente is dit het geval. Bij de laatste twee universiteiten ging men pas recent, in 2020, overstap, waarbij ook de tot dan toe aanwezige tolk verdween. Een woordvoerder van de Universiteit Twente laat echter weten dat men "in het licht van de discussie rond internationalisering" onderzoekt wat er nodig is om terug te gaan naar een tweetalig beleid. "De praktijk is eigenlijk al dat heel veel tweetalig gebeurt, maar we willen dat ook formaliseren."

### Geen discussie

In Maastricht vergadert de U-raad al vele jaren in het Engels. Al in notulen uit 2009 valt te lezen dat tijdens vergaderingen "zoveel mogelijk Engels wordt gesproken", maar dat het "geenszins de bedoeling is Nederlands als voertaal uit het vergadercircuit te bannen".

In de praktijk lijkt dat laatste wel grotendeels gebeurd; ook de beleidsstukken zijn bijna altijd Engelstalig. In de huidige reglementen staat niets over de voertaal, laten de griffiers weten. Wel meldt het UM-brede taalbeleid dat het tijdens vergaderingen belangrijk is "om

alle deelnemers de ruimte te geven om die taal (Nederlands of Engels) te kunnen spreken waarin zij zich het best kunnen uitdrukken" en dat "tweetaligheid wordt aangemoedigd aan de UM".

"In de huidige U-raad is nooit een discussie gevoerd over Engels als voertaal", reageert voorzitter Teun Dekker desgevraagd. "Het voelt als een vanzelfsprekendheid. Van de huidige raadsleden heeft volgens mij niemand moeite met de taal, maar dat is een aanname van mij. Bovendien kan de situatie veranderen als er nieuwe leden komen. Misschien moeten we dit toch beter bespreken."

Overigens is het voor sprekers ook nu mogelijk om hun zegje in het Nederlands te doen als ze dit willen, zegt Dekker. "Dan spring ik als voorzitter in als tolk. Maar wellicht kan dit ook wel systematischer aangepakt worden, bijvoorbeeld met een vertaler, net zoals bij andere universiteiten. En er is tegenwoordig ook veel mogelijk met AI-technologie en vertaalprogramma's. En ja, daar moet je dan in investeren. Maar medezeggenschap kost nu eenmaal geld."

Dennis Vaendel

**Check vrijdag 26 april  
Observantonline.nl voor de  
uitslag van de universitaire  
verkiezingen**

## Voertaal U-raad

### Engels (zonder vertaler):

Maastricht  
Wageningen  
Rotterdam  
Tilburg  
Twente  
Eindhoven

### Tweetalig of Nederlands (met vertaler):

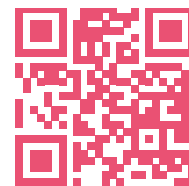
Groningen  
Universiteit van Amsterdam  
Vrije Universiteit Amsterdam  
Utrecht  
Delft  
Leiden  
Nijmegen

## colofon

**Redactie** Riki Janssen (hoofdredacteur), Wendy Degens, Peter Doorakkers, Cleo Freriks, Marion Janssens (redactie-assistent), Lotte van de Loo, Dennis Vaendel, Simon Wirtz **Telefoon** 043 3885390  
**E-mail** observant@maastrichtuniversity.nl  
**Website** www.observantonline.nl

**Aan dit nummer werkten mee** Wammes Bos, Line-Marie Eichhorst, Elsje Fourie, Sander Jansen, Bas van der Schot, Maurice Timmermans **Ontwerp en illustraties** Simone Golob, Ellen Oosterhof  
**Vertalingen** o.a. B. Wall & P. Nekeman, Maud Boveland **Druk** Janssen/Pers Gennep

**Abonnementen** Observant wordt gratis verspreid op de universiteit en diverse locaties in Maastricht, belangstellenden kunnen de krant thuisgestuurd krijgen voor € 45 per academisch jaar **Paartjes /advertenties**  
Zie alle info onder het kopje 'service' op onze site.




**DE MEDEDELINGEN  
VAN DE  
UNIVERSITEIT,  
FACULTEITEN,  
SERVICECENTRA  
EN STUDENTEN-  
ORGANISATIES ZIJN  
TE VINDEN OP  
OBSERVANTONLINE.NL**

## paartjes

Voor hetzelfde geld staan de paartjes iedere week ook op internet:

[www.observantonline.nl](http://www.observantonline.nl)

Verbreed je kennis en netwerk en ontwikkel je tot bedrijfskundige - volg de deeltijd Opleiding Bedrijfskunde van Maastricht University: [UMIO.NL/OBK](http://UMIO.NL/OBK)

Wij bespreken 6x per jaar literatuur. Interesse? [KorrieBeers@home.nl](mailto:KorrieBeers@home.nl)

NEED A CHECKUP WITH A GYNAECOLOGIST? IT WILL BE COVERED BY YOUR HEALTH INSURANCE. CALL 0031433210310 OR VISIT [WWW.PARKWEGKLINIEK.NL](http://WWW.PARKWEGKLINIEK.NL)

### Paartjes

Lever uw paartjes-advertentie digitaal in, zie [www.observantonline.nl](http://www.observantonline.nl) Vóór dinsdag 16.00 uur ingeleverde Paartjes verschijnen de donderdag daarop in de krant. De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de Paartjes en behoudt zich het recht voor om zonder opgaaf van reden Paartjes te weigeren.

Kijk voor  
het laatste  
nieuws op

[www.observantonline.nl](http://www.observantonline.nl)

**Boekhandel**

**DE TRIBUNE**

**Kapoenstraat 8-10**

**6211 KW Maastricht**

**Telefoon (043) 325 19 78**



**Maastricht University**

### Vacatures

Werken voor de meest internationale universiteit van Nederland? Scan de QR-code voor ons actuele vacature overzicht\*.

Voor meer informatie over werken bij de Universiteit Maastricht, ga naar <https://www.maastrichtuniversity.nl/nl/werken-bij-de-um>

\*Medewerkers van UM kunnen een volledig overzicht van interne- en externe vacatures vinden door in te loggen op SuccessFactors via Umployeee.



[www.maastrichtuniversity.nl](http://www.maastrichtuniversity.nl)